

**ANNUAL
MEETINGS**
2022 | WASHINGTON DC
INTERNATIONAL MONETARY FUND
WORLD BANK GROUP

October 14, 2022 (B)

Address by **KRISTALINA GEORGIEVA**,
Chair of the Executive Board and
Managing Director of the International Monetary Fund,
to the Board of Governors of the Fund
at the Joint Annual Discussions

Ролята на МВФ в един свят, изложен на все по-сериозни сътресения

Годишни срещи на МВФ и Световната банка през 2022 г. Пленарна сесия,

14 октомври 2022 г.

Благодаря Ви за изказването, г-н Абдула, и очаквам с нетърпение домакинството на Египет на COP27 следващия месец. Изключително щастлива съм да видя толкова много колеги и приятели тук лице в лице за първи път от три години!

Един от основателите на Фонда, Джон Мейнард Кейнс, пише, че най-добрите икономисти: „изучават настоящето в светлината на миналото за целите на бъдещето“.

Можем да отнесем тази мисъл към обстоятелствата, в които се намираме днес, като ги разгледаме в светлината на близкото минало.

Миналото

От последната ни присъствена среща светът преживя поредица от тежки сътресения. Пандемии, войни и рекордно висока инфлация, които доведоха до криза в разходите за живот.

За политиците пандемията означаваше предприемане на извънредни действия, за да предпазят домакинствата и фирмите от най-тежките последици. Това беше жизненоважно, но в процеса на работа допълнителните разходи само през първите 18 месеца на пандемията достигнаха **10 процента** от БВП в световен мащаб.

Поради наслагването на кризи много държави бяха изправени пред предизвикателството на рязко намалели буфери и засилен външен натиск. МВФ се притече на помощ - всъщност институционалната реакция беше безпрецедентна: **260 млрд. долара** ново финансиране беше предоставено на **93** икономики с рекордна скорост след началото на COVID-19. След нахлуването на Русия в Украйна подкрепихме 16 държави с близо **90 млрд. долара**, а още **28** държави изразиха интерес към възможността да получат подкрепа от Фонда. Тази подкрепа е в допълнение към историческото разпределение на **650 млрд. долара** под формата на СПТ през изминалата година.

Но дори когато страните се справяха с непосредствените и неотложни предизвикателства, уязвимостите продължиха да се трупат.

Дисбалансите в търсенето и предлагането, политическата подкрепа от времето на пандемията и нахлуването на Русия в Украйна доведоха до силен инфлационен натиск. През 2020 г. държавните дългове достигнаха рекордно високи стойности и според прогнозите през тази година ще останат на нива от **91 процента** от БВП в световен мащаб, а стимулиращата парична политика ще повиши цените на по-рисковите активи.

Това, което преживяваме, е фундаментална промяна — преход от период на относителна стабилност, ниски лихвени проценти и ниска инфлация към период на високи лихвени проценти, висока инфлация и много по-голяма несигурност. И това се случва в момент, когато климатичните бедствия стават много по-чести и по-екстремни, а геополитическото напрежение затруднява глобалното сътрудничество.

Навлизаме в **нова опасна зона** — свят, който е *по-фрагментиран, по-крехък и по-податлив* на сътресения, които могат бързо да отклонят държавите от следвания курс — често не по тяхна вина.

След като се справихме с изключителни предизвикателства през последните две години и половина, пред нас изникнаха нови огромни предизвикателства. Всъщност пътят напред вероятно ще бъде също толкова труден — ако не и по-труден — от извървяния до момента.

Настоящето

Връщайки се към настоящето, прогнозата на МВФ за растежа на световната икономика през следващата година е **2,7 процента**, което е четвъртото понижение за последните 12 месеца, като е вероятността да падне под **2 процента** е 1 към 4. Пазарите са изключително нестабилни, а рискът от рецесия в много икономики се повишава.

Най-голямото непосредствено предизвикателство е намаляването на инфлацията. Виждаме, че централните банки бързо затягат политиката си, като се фокусират върху възстановяването на ценовата стабилност. Това е правилно, но има болезнена цена: растежът ще бъде по-бавен, а безработицата – по-висока, тъй като паричната политика продължава да се затяга.

Формулирането на подходяща фискална политика е от ключово значение. Приоритет трябва да бъде защитата на уязвимите домакинства чрез целенасочени мерки за облекчаване на въздействието на нарастващите цени на храните и горивата.

Същевременно фискалната политика трябва да работи *заедно с, а не срещу*, паричната политика. За да се избегне стимулиране на инфлацията, всички нови разходи трябва да бъдат компенсирани от спестявания или нови приходи.

Необходимостта да се възстановят резервите и да се намали дългът прави това двойно по-важно. Пандемията ни даде ярка илюстрация на това защо фискалното пространство е значимо и колко е важно да се справим с вече съществуващите уязвимости.

Така както правилният баланс между паричните и фискалните мерки се определя от политиките, те трябва също така да следят внимателно за напрежението във финансовия сектор. Тук макропруденциалната политика трябва да предпазва от фалит на системни институции, като използва внимателно подбрани инструменти за справяне с повишената уязвимост на небанковите финансови институции и кредитните пазари.

Политиките трябва да вървят изключително тесен път, по който няма място за грешни стъпки. Ако сбъркат, предизвикателствата на настоящето могат да се превърнат в още по-тежки проблеми — продължителен нисък растеж, трайна инфлация или дори криза на държавния дълг с риск от разпространение.

От друга страна, един добре калибриран пакет от политики с течение на времето би довел до по-траен растеж, по-стабилни цени и по-здрави публични финанси. Нещо повече, ще се появят по-устойчиви икономики, които са по-добре подготвени да се справят със сътресения.

Бъдещето

Обръщайки поглед към бъдещето, правилният избор може да ни помогне да избегнем най-лошите резултати.

Първите стъпки са **по-проактивно, предпазно мислене** за изграждането на устойчивост в един свят, изложен в по-висока степен на сътресения. Той се крепи на три стълба: **устойчиви икономики, устойчиви хора и устойчива планета.**

Първо, устойчиви икономики.

Дори когато рисковете се увеличават, трябва да **укрепим основите.**

Започнете с надеждни средносрочни фискални рамки.

Защо? Защото полагането на фискалната политика на основата на солиден набор от правила спомага за осигуряване на по-предсказуеми перспективи и укрепва макроикономическата стабилност. Още по-важно е, че надеждните рамки градят доверие в инвеститорите, което помага на правителствата да поддържат жизненоважни планове за разходи и да стабилизират дълговете си без болката от резки икономии.

Някои държави вече са изправени пред сериозни дългови проблеми.

Повече от **60 процента** от страните с ниски доходи и над **25 процента** от нововъзникващите пазари са в затруднено положение или са изложени на риск от дългови проблеми. Ако лихвените проценти продължат да се повишават, доларът стане по-силен и изтичането на капитали се ускори положението ще се влоши допълнително.

Отчаяно се нуждаем ефективен механизъм за разрешаване на дългови проблеми. По-специално, общата рамка трябва да бъде разширена, а *всички* кредитори - както държавни, така и частни — трябва да поемат своя дял от отговорността. Алтернативата е рискът от хаотични дългови кризи, които биха навредили на всички участници.

Разбира се, превенцията винаги е по-добра от лечението.

По-голямата прозрачност и доброто управление на дълга ще спомогнат за избягване на ситуации на затруднение, като за това ще допринесе и система за ранно идентифициране на рисковете. МВФ работи активно и в двете направления в подкрепа на нашите членове.

Това означава, че следваме **по-проактивен подход**.

По време на пандемията предпазните ни заеми достигнаха **141 млрд. долара** — ясен пример за това как ранният достъп до подкрепа от Фонда може да помогне за поддържане на ликвидността и за плавни корекции.

А в навечерието на тези Среци договорихме нов прозорец за финансиране за справяне с продоволствени сътресения, за да предоставим допълнително финансиране на държавите, които са най-силно засегнати от световната продоволствена криза.

Освен това миналогодишното историческо разпределение на СПТ помогна за укрепване на резервите на всички членове. А пренасочването на част от тези СПТ продължава с бързи темпове.

Тези мерки са жизненоважни, но не са достатъчни. Трябва да направим повече — и това ме води към **устойчивите хора**.

Пандемията ускори прехода към цифрова икономика и икономика на знанието, която е двигател на производителността и просперитета през 21-ви век.

Инвестирането във *всички* аспекти на човешкия капитал — от здравеопазването, образованието и мрежите за социална сигурност до реформите, които увеличават равенството и достъпа до технологии — е приоритет за всички наши държави-членки.

Това е *друго* ключово предизвикателство за политиците. И МВФ *отново* активизира усилията си в тази област.

Вече въвеждаме в работата си нови стратегии, свързани с различията между половете и конфликтите. Паралелно с това полагаме усилия в областта на финансовите технологии с цел използване на потенциала на електронните разплащания и цифровите валути на централните банки в максимална степен.

Възвръщаемостта от тези проактивни и предпазни мерки ще бъде огромна. Образованите, здрави и свързани по между си хора не само се адаптират и процъфтяват в новите индустрии — те могат също така да се справят по-добре със сътресения, като например тези, дължащи се на климатичната криза.

Така стигаме до значението на устойчивата планета.

Изменението на климата вече утежнява настоящите предизвикателства — подкопава продоволствената сигурност, нарушава веригите за доставки и застрашава жизненоважна инфраструктура.

Проучванията на МВФ показват, че ако се действа правилно и сега, разходите за екологичния преход са управляеми. Забавянето ще означава по-големи разходи и огромни щети както за макрофинансовата стабилност, така и за благосъстоянието на хората.

Фондът отново се активизира, подкрепяйки политиките за смекчаване, адаптиране и преход и използвайки всички налични инструменти — както кредитни, така и некредитни по своя характер. В тази критична област имам удоволствието да съобщя, че Доверителният фонд за устойчивост и стабилност вече функционира, а с **Барбадос, Коста Рика и Руанда** вече са сключени споразумения на ниво персонал, като в процес на разглеждане са още много искания.

Благодарение на щедростта на нашите държави-членки постигаме значителен напредък в превръщането на над **40 млрд. долара** ангажименти за финансиране в твърди вноски. Предвид огромното търсене на финансиране по линия на този нов инструмент, моля тези държави с по-силни икономики да направят още повече.

Позволете ми да завърша.

От основаването си **МВФ винаги се е адаптирал към променящия се свят**.

Във всеки критичен момент нашите предшественици са гледали напред и са се питали: *Разполагаме ли с подходящите инструменти и ресурси за света, в който живеем?*

Това е поредната повратна точка и ние трябва да си зададем същия въпрос. Намирането на правилния отговор ще означава да **проучим всички възможности**, за да гарантираме, че можем да бъдем на разположение на нашите държави-членки — добре финансирани и подготвени за посрещане на предизвикателствата.

Тук искам да изкажа благодарност на най-големия актив на Фонда — нашия невероятно **издръжлив персонал** за неговата неуморна работа. Искам също така да **благодаря на нашия Изпълнителен съвет и на всички негови членове** за непрекъснатата ви подкрепа.

Вие покажете, че докато силите на фрагментацията се борят да ни разединят, институциите от Бретън Уудс продължават да ни обединяват: **190 държави си сътрудничат** по въпроси, които са от значение за всички нас. Всеки ден.

Очаквам с нетърпение да продължите да ме подкрепяте и да проявявате солидарност, докато заедно прегръщаме духа на Кейнс, за да изградим един по-устойчив свят за всички - и *МВФ, който е готов за предизвикателствата на бъдещето*.

Благодаря ви.

##